

VLAST

ZAMYŠLENÍ NAD ČESKOU KNIHOU.

V těchto dnech se mi dostal do ruky informační leták "KUB CCC books a v zápětí nato došel naši organizaci i dopis, ve kterém přeje toto exilové nakladatelství všem členům organizace Vlasti mnoho úspěchů v roce 1974 a vyslovuje potěšení nad oživením vzájemné spolupráce.

Navázání styků se datuje již z roku 1972, kdy jsme v zájmu propagace české exilové knihy zorganizovali diskusní večer se spisovateli a členy tohoto nakladatelství.

Zůstalo však pouze při této akci a nedošlo k plánovanému rozšíření dobře navázaných styků a možná i proto, (cit. z dopisu) je pro toto nakladatelství Rakousko země "kde jsou lvi", totiž kde je přesně 12 předplatitelů jimi vydávaných knih.

Jakpak to asi vypadá v řadách příznivců a předplatitelů ostatních čs. exilových nakladatelství? Stejně nebo ještě hůře? Jaké jsou asi důvody tohoto nezájmu. Mají snad naši krajané v Rakousku malý zájem o svobodnou českou knihu? Jistě tomu tak není. Je snad pro ně cena knih příliš vysoká? V některých případech snad, ale velká většina naší emigrace zde žije na takové úrovni, že výj. částky 200 - 300,- šilinků ročně za dobré české knihy není pro ně žádným problémem. Že by snad knihy neměly patřičnou úroveň? Po přečtení zjistíte, že ani tento důvod neobstojí. Tak co tedy brání rozšíření kruhu odběratelů české knihy v našem okolí? Snad je to tím, že je pro mnoho našich krajanů placení a distribuce ve všem denním ruchu a shonu příliš komplikovaná. Chybí jim přímý styk a možnost konkrétního výběru knihy a to mnohého odradí.

Ve snaze oprostít se od tradice "pivních a siláckých řečí", které naši národní povaze prisuzují (oprávněně či neoprávněně) i někteří kritikové z vlastních řad, zabý-

vali jsme se v naší organizaci velmi konkrétně uvedeným stavem a hle, našel se v našich řadách jeden, který zapomněl na vlastní potíže, pracovní vytížení a různé jiné průvodní jevy, bránilim mnohým z nás něco pro jiné vykonat, a přislíbil převzít zastoupení české exilové knihy v Rakousku.

A co naše organizace? Vedení sekretariátu přislíbilo pomoc při organizaci náboru, distribuci, jakož i všeobecné informační službě a to nejen u knih uvedené ho, nýbrž i u ostatních čs.exilových nakladatelství, pokud o to budou mít zájem.

Pro IZ pak nastává otázka, kdo bude v kulturní rubrice propagátorem naší knihy.

Končím své dnešní zamyšlení v přesvědčení, že nezůstane pouze při něm a přeji české exilové knize hodně úspěchů a jejím čtenářům v Rakousku mnoho radosti a pěkných chvil při její četbě.

Alois Čížek - J.P.Morris: HUMOR NA NĚ.

"Přijetím obrozených kádrů do funkcí si zajistíte lepší budoucnost", lákal táborový řečník. O slovo se přihlásil dědeček Záboj:

"A soudruhu, budou pak k dostání i podkováky?"

"Samozřejmě!"

"A hřebíky osmičky?"

"Taky!"

"A úplně malý hřebíčky?"

"Kolik budeš chtít, soudruhu!"

"Tak to je fajn, to jsem teda pro... To zas bude hnedle jako za Rakouska!"

» KRONIKA «

Z dějin československé menšiny ve Vídni ~

Třetí pokračování

Potřeba krajanských spolků.

Devatenácté století je všeobecně považováno za dobu "znovuzrození" českého národa. Po romantickém vlastenectví několika význačných jednotlivců nastává ještě v první polovině tohoto století mohutné osvětové a hospodářské obrození celého národa.

Toto národní obrození mělo celou řadu objektivních příčin. Jednou z nejvýznamějších byl ale vznik a rozmach mnohých národních spolků a organizací, hlavně po roce 1861.

Odrazem národněosvobozovacího procesu v historických zemích byla, pochopitelně, zvýšená sdružovací činnost i v krajanské Vídni. Naši krajané cítili společenskou potřebu organisovat se v krajanských spolcích, ať již za účelem vzdělávacím, existenčním a náboženským, nebo i za účelem národně kulturním, zábavným a tělovýchovným. Později i za účelem různého politického zaměření.

Josef Karásek, první menšinový historik, se vyjádřil o úloze spolkaření v procesu národního uvědomování následovně: "Co znamenají pro vídeňského Čecha krajanské spolky? Jejich význam nejlépe vyjádřím tvrdě, že krajanské spolky jsou nám tím, co jsou jiným lidem a národům obce a státy. Vše, co se nám doposud hlavně po národní stránce podařilo dosáhnout, má svůj původ ve spolcích."

V následujících statích chceme nejdříve uvést data vzniku řady česko-vídeňských spolků a organizací a popsat společenskou funkci několika nejvýznamějších.

Bude ro novokrajanstvo jistě zajímavé dovědět se o původních záměrech, které vedly k jejich vzniku. Neméně zajímavé bude sledovat jejich dlouholetou činnost a vážnost, kterou si krajané ve Vídni na základě této činnosti vydobyli. Některé si svoje společenské opodstatnění uchovaly po dnešní dobu, některé svou funkci v soustavně usychající čs. národní větvi postupně ztrácely a i když dnes ještě formálně existují, jsou jen přežitkem kdysi mohutné československé menšiny ve Vídni.

Několik zakladatelských terminů nejdůležitějších krajauských spolků:

Roku 1862 založen Zpěvácký spolek slovanský
(neexistuje)

- Roku 1863 založen Pokrok (neexistuje)

Roku 1865 založeny: Slovanská beseda, Jednota sv. Metoděje, Lumír, Slavoj (z uvedených vyvíjí dodnes činnost Slovan. beseda a Jednota)

Roku 1867 založen Sokol vídeňský (Sokolské hnutí se ve Vídni značně rozšířilo a existuje dodnes)

Roku 1868 založen Akademický spolek (existuje formálně dodnes), Čs. dělnický spolek (rozpuštěn r. 1877)

Roku 1869 založen Zábój (neexistuje)

Roku 1872 založen soukromý školský spolek "Komenský" existuje dodnes

Roku 1881 založen Klub rakouských národností jako prvá střechová organizace (rozpuštěna v r. 1892, kdy přechází do tábora novočechů)

Roku 1885 založena První česká politická jednota (další střech. org., trvající do r. 1900, kdy byla policejné rozpuštěna)

Roku 1889 založena Čs. socialní demokratická strana

Roku 1899 založena první DTJ-Lasall

Roku 1898 založena Jednota Barák (Strana národně socialistní, existuje dodnes)

Poznáváme naši novou vlast

Navštivte bránu do Gesäuse - Admont.

Mezi jedno z krásných zákoutí Steiermarku patří bezesporu Gesäuse a jejich vstupní brána - Admont. V Admontu se nachází velmi krásný klášter s věhlasnou knihovnou, ve které je shromážděno přes půl milionu knih s církevní ale i se světskou tematikou. Průvodce dostanete při návštěvě i v českém jazyce. Často se našinci stane, že dostane průvodce dokonce zdarma. Ve sbírkách je i několik českých knih, rovněž tak i knihy, psané ve staroslovanštině.

Nejen knihovna je zajímavým objektem, také i přírodopisné museum stojí za prohlídku. Najdete v něm jednu z nejobsáhlejších sbírek hmyzu v celé Evropě.

Prohlídku admontského kláštera můžete zakončit v klášterním sklípku, kde se většina návštěvníků věnuje vychutnávání dobrých vín ze Steiermarku.

Rozhodnete-li se tedy pro Admont, podnikněte alespoň jednu cestu přes Gesäuse. Připravíte si nezapomenutelné zážitky v krásné přírodě, na které budete jistě ještě dlouho vzpomínat.

Alois Čížek - J.P.Morris: HUMOR NA NĚ.

"To jsou ale těžké časy!.." povzdechl si voják spřátelené armády, odnášeje na zádech Staroměstský orloj.

Česká próza a poezie

B y l i j s m e a b u d e m

J.V.Sládek

Byli jsme a budem,
jak jsme byli dosud,
ranami a trudem
nezlomí nás osud.

Přes vln burné vzteky
na své české skále
bili jsme se věky,
bít se budem dále!

Prapory jsou zdrány,
krov je hříčkou hromu,
přec jen zbudem pány
my ve vlastním domu.

Ať se moře pění
v krve proudu rudém,
vzdorní, nezlomení
byli jsme a budem!

Turistika a sport

Pro hokejové fandý:

Pořadí 1.čs.hokejové ligy

1. Sparta Praha	36bodů, skóre	97:53
2. Dukla Jihlava	36	98:55
3. ZKL Brno	32	90:74
4. Tesla Pardubice	30	82:73
5. Litvínov	28	85:78
6. Kladno	26	87:80
7. Košice	26	76:71
8. Slovan Bratislava	21	81:96
9. Plzeň	19	75:89
10. Vítkovice	18	80:94
11. České Budějovice	16	69:102
12. Chomutov	12	75:130

Tabulka 1.čs.fotbalové ligy (po podzimní části)

1. Slovan Bratislava	20	28:17
2. Dukla Praha	19	23:15
3. Baník Ostrava	19	20:22
4. Sparta Praha	17	23:19
5. Bohemians Praha	16	25:23
6. VSS Košice	16	20:22
7. Slavia Praha	15	16:19
8. Spartak Trnava	15	16:16
9. Teplice	14	25:18
10. Prešov	14	22:23
11. Plzeň	14	23:26
12. AC Nitra	14	19:26
13. Lokomotiva Košice	13	23:25
14. Inter Bratislava	12	25:28
15. Zbrojovka Brno	12	15:19
16. Žilina	10	16:23

přečetli jsme pro vás

Knihy pro každého

HU
MOR
NA
NĚ

Dva exiloví autoři Čížek a Morris sestavili rozsáhlou sbírku politických anekdot, které se v Československu vypravovaly v posledních pětadvaceti letech.

Těch zhruba pět set politických vtipů, které kniha obsahuje, je ovšem zlomek z obrovského materiálu, který autoři shromažďovali čtvrt století. Podařilo se jim svou knihou vytvořit jedinečné satirické dějiny Československa od roku 1948. Jsou to dějiny skryté a utajené. Smích, jako všechny ostatní projevy skutečného lidového života se ztratil v davu. Tam žije navzdory všem zákazům a opatřením, nepotlačitelný jako mythus, legenda nebo pohádka, je nepotlačitelný jako lidská naděje. Tím jsou tyto tragikomické dějiny možná vůbec dějinami nejautentičtějšími.

Vtip je, jak to přesvědčivě doložil Sigmund Freud, vlastní bratr snu. Jako on má své kořeny v nevědomí a jako on je živelným aktem osvobodivým. V podstatě není vtip ničím jiným, než překročením tabu. Obírá-li se sen zakázanými "tématy" a převléká-li je do symbolu, vtip hledá totéž osvobození a úlevu ve smíchu na způsob uvědomělejší a racionálnější.

Knihu máte možnost si prohlédnout a zakoupit na našich pravidelných schůzkách nebo na našem sekretariátě za 87.--

Z knihy dále uvádíme:

Na kolonádě v Karlových Varech zničehonic zakopl dědeček a upadl. A už ho zvedají: jeden Angličan, jeden Francouz a český družstevník na léčení. Děda na ně vděčně pohlédne:

"Jsem Abimelech, kouzelný dědeček z pohádky, a protože jste mi pomohli, splním každému z vás jedno přání."

"Obávám se, že by bylo nemístné, kdybych vás urazil odmítnutím," řekl Angličan. "Soused má na svém panství nádherného závodního koně... takového mít!"

"Až se vrátíš domů, najdeš ještě krásnějšího ve stáji."

"Soused má překrásnou manželku," pospiší si Francouz.

"Tak si myslím, že -"

"Budiž. Až se vrátíš, bude tě čekat v ložnici."

"Co se mě týče," povídá český družstevník, "tak tedy' sousem má na svém záhumenku metrákový prase."

"A ty chceš mít třimetrákové, že?" usmal se dědeček Abimelech.

"Ani ne... Já bych jenom chtěl, aby mu chcíplo!"

Exulanta Drába omrzel život na Západě. I využil amnestie a vrátil se domů. Kamarádům slíbil: "To se ví, že vám napíšu! Jestliže to tam je opravdu tak báječný, jak to tvrdí pražskej rozhlas, budu psát modrým inkoustem. A když halt ne, budu psát zeleným, a v tom případě je vše přesně obráceně, než jak to píšu. Tak au revoir!" Dlouho se nic nedělo, až konečně za půl roku přece jen ostali dopis. Psaný modrým inkoustem! Opravdu nechápali. Dráb psal, že lidé se doma topí v blahobytu, všeho je habaděj, kdekdo má automobil a staví si domek. A o všem lze otevřeně mluvit, nikdo nemá strach. Zkrátka, jedna báseň. Dopis končil větou: Opravdu se tu žije báječně. Jen zelenej inkoust jsem nesehnal....

Skautský koutek

Aquila

Nováčkovská zkouška (4)

V minulém čísle naši hlídky jsme si řekli, že jedním z bodů nováčkovské zkoušky je znalost Junáckého slibu a Junáckého zákona.

Nováček je musí znát z paměti, protože se jimi musí ve svém junáckém i soukromém životě řídit, chce-li být opravdovým skautem.

Jednotlivé body zákona musí umět také uvést na příkladech - tyto musí umět vyložit tak, aby vedoucímu bylo jasné, že nový skaut se bude umět v dalším životě k vzniklým problémům v duchu těchto skautských zásad postavit a dle těchto i jednat.

Zákon skautů a skautek:

1. Skaut (skautka) je pravdomluvný (á)
2. Skaut je věrný a oddaný
3. Skaut je prospěšný a pomáhá jiným
4. Skaut je přítelem všech lidí dobré vůle a bratrem každého skauta.
5. Skaut je zdvořilý
6. Skaut je ochráncem přírody a cenných výtvorů lidských
7. Skaut je poslušný rodičů, vůdců a představených

8. Skaut je veselý a veselý myslí
9. Skaut je spořivý
10. Skaut je čistý v myšlení, slovech a skutcích.

Zákon vlčat - členové od 6-11 let

1. Vlče se poddá vždy starému vlkovi
2. Vlče se nepoddá nikdy samo sobě.

Zákon světlušek - členky od 6-11 let

1. Světluška je pravdomluvná
2. Světluška je poslušná
3. Světluška pomáhá jiným
4. Světluška je statečná a veselá
5. Světluška je čistotná.

Heslo vlčat - NAŠÍ SNAHOU NEJLEPŠÍ BUĎ ČIN !

Heslo světlušek - PAMATUJ !

Slib skautů a skautek:

Slibuji na svou čest jak nejlépe dovedu -

1. milovati vlast svou, republiku Československou a sloužiti jí věrně v každé době,
2. plniti povinnosti vlastní a zachovávatí zákony junácké,
3. duší i tělem býti hotov pomáhati bližnímu.

Slib vlčat:

Slibuji jednat, jak dovedu nejlépe -

1. abych byl dobrým synkem své vlasti a poslušným vlčetem své smečky,
2. abych každý den prokázal někomu dobrý skutek.

ORGANIZAČNÍ ZPRÁVY

Program Klubu - únor 1974:

1. - pátek - beseda s redaktorem Českého slova Mnichov, p. Pejskarem v restauraci Zlatá Praha, Viedeň 1, Akademiestraße 1, v 19,30 hod.
6. - středa - schůze výboru - sekret. Webgasse v 20.00 h.
13. - středa - redakční rada - Zlatá Praha v 20.00 hod.
20. - středa - klubovní schůzka, půjčování a prodej knih - Zlatá Praha v 20.00 hod.
27. - středa - klubovní schůzka - Zlatá Praha v 20.00 h.

Na klubovních schůzkách máte možnost si přečíst čs. exilový tisk (Národ.politiku, České slovo, Svědectví) a vypůjčit nebo zakoupit české knihy čs. exilových nakladatelství.

Dále můžete předat nebo naopak získat zkušenosti při řešení problémů vyskytujících se v našem novém prostředí.

HE - Club oznamuje:

- Každý čtvrtek v měsících únoru a březnu konají se pravidelné schůzky sběratelů mincí, známek a pohlednic, a to v době od 18.00 - 21.00 hod. v sekret. HEC, Ospelgasse 32, 1200 Wien. Tel. 33-61-63.

ihláška k odběru časopisu VLAST
Členský příspěvek öS 50 -

jméno: _____

číslo: _____

datum: _____

Podpis: _____

Měsíčně vydává:
kulturní organizace

VLAST

Rídí redakční rada

Adresa:

VLAST, Postfach 39

A-1061 Wien